

LEMMINKÄISEN OSAVUOSIKATSAUS 1-9/2012:

Yhtiön vakavaraisuus ja rahoitusasema vahvistuivat.

Tammi-syyskuu 2012 verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon:

- Liikevaihto tammi-syyskuussa kasvoi 3 % ja oli 1 599,0 milj. euroa (1 548,7).
- Tilauskanta kasvoi 12 % ja oli katsauskauden lopussa 1 659,1 milj. euroa (1 485,4).
- Liikevoitto oli 26,4 milj. euroa (36,3). Liikevoittoprosentti oli 1,7 (2,3). Vertailukauden liikevoitto sisältää yrityskaupassa tuloutunutta negatiivista liikearvoa 11,0 milj. euroa.
- Tulos ennen veroja oli 14,4 milj. euroa (23,6). Vertailukauden tulos ennen veroja sisältää yrityskaupassa tuloutunutta negatiivista liikearvoa 11,0 milj. euroa.
- Osakekohtainen tulos oli 1,76 euroa (1,80). Katsauskauden osakekohtainen tulos sisältää betoniliiketoiminnan myyntivoittoa 0,91 euroa/osake. Vertailukauden osakekohtainen tulos sisältää negatiivista liikearvoa 0,56 euroa/osake, ja kattoliiketoiminnan myyntivoittoa 0,64 euroa/osake.
- Liiketoiminnan rahavirta oli 38,7 milj. euroa (13,7).
- Omavaraisuusaste oli 35,2 % (23,3) ja nettovelkaantumisaste 62,1 % (104,0).

Heinä-syyskuu 2012 verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon:

- Liikevaihto heinä-syyskuussa oli 716,6 milj. euroa (722,1).
- Liikevoitto oli 40,4 milj. euroa (47,8). Liikevoittoprosentti oli 5,6 (6,6). Vertailukauden liikevoitto sisältää yrityskaupassa tuloutunutta negatiivista liikearvoa 2,9 milj. euroa.
- Tulos ennen veroja oli 36,6 milj. euroa (41,7). Vertailukauden tulos ennen veroja sisältää yrityskaupassa tuloutunutta negatiivista liikearvoa 2,9 milj. euroa.
- Osakekohtainen tulos oli 2,67 euroa (1,76). Katsauskauden osakekohtainen tulos sisältää betoniliiketoiminnan myyntivoittoa 0,91 euroa/osake. Vertailukauden osakekohtainen tulos sisältää negatiivista liikearvoa 0,15 euroa / osake.
- Liiketoiminnan rahavirta oli 29,5 milj. euroa (148,7).

Katsauskauden aikana myydyt liiketoiminnot on luokiteltu lopetettuihin toimintoihin. Luokittelun seurauksena myös vertailukaudet esitetään oikaistuina. Lemminkäinen myi 31.1.2011 kattoliiketoimintansa noin 25 milj. euron kauppahinnalla, josta yhtiö kirjasi 17,1 milj. euron myyntivoiton ennen veroja vuoden 2011 ensimmäiselle neljännekselle. 28.9.2012 yhtiö myi Lemminkäinen Rakennustuotteet Oy:n koko osakekannan, joka käsitti betoniliiketoiminnan. Kauppahinta oli 55 milj. euroa. Myynnistä yhtiö kirjasi 17,1 milj. euron myyntivoiton ennen veroja vuoden 2012 kolmannelle neljännekselle.

Avainluvut, IFRS, milj. euroa	1-9/ 2012	1-9/ 2011	Muutos	7-9/ 2012	7-9/ 2011	Muutos	1-12/ 2011
Liikevaihto	1 599,0	1 548,7	3%	716,6	722,1	-1%	2 183,9
Liikevoitto	26,4	36,3 ¹⁾	-27%	40,4	47,8 ²⁾	-15%	44,0 ¹⁾
Liikevoitto-%	1,7	2,3		5,6	6,6		2,0
Tulos ennen veroja	14,4	23,6 ¹⁾	-39%	36,6	41,7 ²⁾	-12%	25,0 ¹⁾
Jatkuvien toimintojen tulos	11,3	18,4 ¹⁾	-39%	30,3	32,1 ²⁾	-6%	17,1
Lopetettujen toimintojen tulos	5,7	4,5		3,2	2,9		5,8
Myyntivoitto lopetetuista toiminnoista (verojen jälkeen)	17,8	12,7		17,8			12,7
Katsauskauden tulos	34,8	35,6 ¹⁾	-2%	51,3	35,0 ²⁾	47%	35,6 ¹⁾
Osakekohtainen tulos, euroa	1,76	1,80 ¹⁾	-2%	2,67	1,76 ²⁾	52%	1,77 ¹⁾
Liiketoiminnan rahavirta	38,7	13,7	yli sata	29,5	148,7	-80%	-7,1

- 1) 1-9/2011 ja 1-12/2011: Liikevoitto, tulos ennen veroja, jatkuvien toimintojen tulos ja katsauskauden tulos sisältävät yrityskaupasta tuloutunutta negatiivista liikearvoa 11 milj. euroa. Osakekohtainen tulos sisältää negatiivista liikearvoa 0,56 euroa/osake.
- 2) 7-9/2011: Liikevoitto, tulos ennen veroja, jatkuvien toimintojen tulos ja katsauskauden tulos sisältävät yrityskaupasta tuloutunutta negatiivista liikearvoa 2,9 milj. euroa. Osakekohtainen tulos sisältää negatiivista liikearvoa 0,15 euroa/osake.

Avainluvut, milj. euroa	30.9.2012	30.9.2011	Muutos	31.12.2011
Tilaukanta	1 659,1	1 485,4	12%	1 400,4
Taseen loppusumma	1 439,3	1 675,9	-14%	1 242,8
Korollinen nettovelka	276,2	363,0	-24%	401,2
Omavaraisuusaste, %	35,2	23,3		30,8
Nettovelkaantumisaste, %	62,1	104,0		114,5
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12kk, %	8,9	9,2		10,8

Toimitusjohtaja Timo Kohtamäki:

”Tammi-syyskuun tulos osoittaa, että vuosi sitten aloitettu tehostamisohjelmamme on parantanut kustannuskilpailukykyämme ja terävöittänyt toimintamallejamme Suomen liiketoiminnoissa. Täällä liikevoittomme parani heikkenevässä markkinassa 12 miljoonaa euroa. Arvioimme, että saavutamme tänä vuonna noin 20 miljoonan euron kustannussäästöt tehostamisohjelman ansiosta. Tehostamisohjelmalla tavoitellaan yhteensä 50 miljoonan euron säästöjä vuoden 2013 jälkeen.” Lemminkäisen toimitusjohtaja Timo Kohtamäki toteaa.

”Kansainvälisten toimintojen tammi-syyskuun tulosta heikensi Norjan päällystystoiminta, jonka tulos jäi noin 10 miljoonaa euroa viime vuotta huonommaksi. Vaikka kesäkausi sujui kohtalaisesti, emme pystyneet kuromaan umpeen alkuvuoden tappioita. Norjasta ostettu päällystystoiminta tuli osaksi Lemminkäistä vasta 31.5.2011, joten toiminnalle tyypillinen alkuvuoden tappio ei rasittanut vuoden 2011 tulostamme. Olemme tunnistanee

yksiköt, joiden tuotanto- ja tulostaso ei ole vielä tavoitteidemme mukainen ja paneudumme näiden yksiköiden toiminnan tehostamiseen”, Kohtamäki linjaa.

”Olen sen sijaan erittäin tyytyväinen vakavaraisuutemme ja rahoitusasemamme vahvistumiseen tammi-syyskuussa. Omavaraisuusasteemme (35,2%) on nyt strategiakauden tavoitteen mukainen ja nettovelkaantumisasteemme (62,1%) selvästi alle edellisvuosien tason. Hyvän kehityksen taustalla on määrätietoiset toimenpiteet käyttöpääoman tehostamiseksi, strategian mukaiset yritysmyynnit sekä rahoituksen järjestelyt. Vahvempi tase lisää taloudellista liikkumavaraa epävarmassa markkinatilanteessa.” Kohtamäki toteaa.

Markkinanäkymät

Suomessa rakentamisen kokonaismäärä vuonna 2012 laskee ja suunnan arvioidaan jatkuvan samana myös ensi vuonna. Etenkin uudisrakentamisen näkymät ovat heikentyneet, kun taas korjausrakentaminen jatkaa kasvuaan. Infrarakentamisen kokonaismäärä laskee ja asuntorakentamisessa painopiste on vapaarahoitteisessa tuotannossa. Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa infrarakentamisen kasvua tukevat valtioiden monivuotiset panostukset tie- ja rataverkoston sekä energiatuotannon kehittämiseen. Lemminkäisen päämarkkina-alueista talouden ja rakentamisen kasvu on nopeinta Venäjällä.

Ohjeistus vuodelle 2012

Lemminkäinen arvioi, että vuonna 2012 sen liikevaihto pysyy vuoden 2011 tasolla ja tulos ennen veroja on parempi kuin vuonna 2011. Arvion perustana on noin 700 omaperusteisen asunnon valmistuminen vuoden viimeisellä neljänneksellä sekä tehostamisohjelmasta saadut kustannussäästöt. Vuonna 2011 Lemminkäisen liikevaihto oli 2 183,9 milj. euroa ja tulos ennen veroja 25,0 milj. euroa.

Tiedotustilaisuus

Suomenkielinen tiedotustilaisuus analyytikoille ja medialle järjestetään torstaina 1. marraskuuta klo 13.00 Lemminkäisen pääkonttorilla, osoitteessa Salmisaarenaukio 2, Helsinki. Osavuositiedotuksen esittelee toimitusjohtaja Timo Kohtamäki. Osavuositiedotuksesta koskeva esitysmateriaali suomeksi ja englanniksi on saatavissa yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.lemminkainen.fi.

Vuoden 2012 tilinpäätöstiedote

Vuoden 2012 tilinpäätöstiedote julkistetaan 7. helmikuuta 2013.

LEMMINKÄINEN OYJ

Konserniviestintä

LISÄTIETOJA:

Timo Kohtamäki, toimitusjohtaja, puh. 02071 53263

Robert Öhman, talous- ja rahoitusjohtaja, puh. 02071 53515

Katri Sundström, sijoittajasuhdejohtaja, puh. 02071 54813

LIITTEET:

Osavuositarkastus 1.1. – 30.9.2012

Osavuositarkastuksen taulukko-osa

JAKELU:

NASDAQ OMX Helsinki

Keskeiset tiedotusvälineet

www.lemminkainen.fi

OSAVUOSIKATSAUS 1.1. - 30.9.2012

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Suomi

Uusia asuntoaloituksia käynnistyi viime vuotta vähemmän. Pienten ja keskikokoisten asuntojen kauppa kävi kuitenkin tasaisesti kasvukeskuksissa ja pääkaupunkiseudulla. Keskustojen pieniä asuntoja ostettiin entistä enemmän sijoituskohteiksi. Toimitilarakentaminen pääkaupunkiseudun ulkopuolella oli vähäistä. Talojen korjausrakentamisen kysyntä pysyi hyvänä.

Infrarakentamisessa näkymät heikkenivät kesän jälkeen. Julkisen sektorin vaikeudet ja raaka-aineiden hinnannousu vähensivät infrainvestointien ja esimerkiksi päällysteiden määrää. Infrarakentamisen erikoisurakointi, kuten keskustojen maanlainen rakentaminen jatkui kuitenkin vilkkaana.

Urakointipalveluiden kysyntä talotekniikassa heikkeni vuoden loppua kohden hidastuvan uudistalonrakentamisen myötä. Talotekniikan korjausrakentamisessa kysyntä kohdistui etenkin talojen energiatehokkuutta parantaviin toimenpiteisiin ja asuntojen linjasaneerauksiin. Kiinteistöjen pitkäaikaisia huolto- ja ylläpitosopimuksia solmittiin aiempaa enemmän.

Muut markkinat

Ruotsissa valtion pitkäaikainen investointiohjelma infrastruktuurin kehittämiseksi piti infrarakentamisen aktiviteetin hyvällä tasolla. Kasvava kaivostoiminta Pohjois-Ruotsissa lisäsi etenkin kalliorakentamisen kysyntää. Norjassa ja Tanskassa infrarakentamisen markkinatilanne pysyi hyvänä. Kysyntää lisäsivät useat käynnissä olevat tie- ja raidehankkeet sekä kasvavat investoinnit energiatuotantoon.

Baltian maissa rakentaminen on vähitellen elpynyt muun talouden rinnalla. Infrarakentamisen markkinatilanne piristyi selvästi, kun useita teiden rakennus- ja peruskorjaushankkeita aloitettiin vuosien 2011 – 2012 aikana.

Lemminkäisen päämarkkina-alueista talouden ja rakentamisen kokonaismäärän kasvu oli nopeinta Venäjällä. Pietarissa asuntorakentaminen oli vilkasta, ja uusien asuntojen hinnat nousivat lähes 10 prosenttia kuluvan vuoden aikana. Toisaalta hidas viranomaiskäsitely viivästytti uusien hankkeiden aloituksia.

LIKEVAIHTO

Liikevaihto toimialoittain, milj. euroa	1-9/2012	1-9/2011	Muutos	7-9/2012	7-9/2011	Muutos	1-12/2011
Kansainväliset toiminnot	666,5	562,9	18%	323,5	302,7	7%	809,8
Talonrakentaminen	430,0	499,8	-14%	147,2	177,6	-17%	720,9
Infrarakentaminen	456,5	443,0	3%	232,3	226,8	2%	596,2
Talotekniikka	168,6	171,2	-2%	51,2	63,1	-19%	239,9
Muut toiminnot ja konsernieliminoinnit	-52,5	-44,8	-17%	-9,2	-16,4	44%	-59,4
Toimialat yhteensä	1 669,1	1 632,1	2%	744,9	753,8	-1%	2 307,4
Täsmäytyserät	-70,1	-83,4	16%	-28,3	-31,7	11%	-123,5
Konserni yhteensä (IFRS)	1 599,0	1 548,7	3%	716,6	722,1	-1%	2 183,9

Taulukossa: "Muut toiminnot ja konsernieliminoinnit" sisältävät konsernihallinnon yksiköiden ja yhteisten palvelujen erät sekä toimialojen välisten myyntien eliminoinnin. "Täsmäytyserät" on avattu tarkemmin osavuositarkastuksen taulukko-osassa kohdassa 7) Segmentti-informaatio.

Konsernin liikevaihto oli tammi-syyskuussa 1 599,0 milj. euroa (1 548,7). Heinä-syyskuussa liikevaihto oli 716,6 milj. euroa (722,1). Liikevaihtoa kasvattivat talonrakentaminen Venäjällä sekä infrarakentaminen Ruotsissa, Venäjällä ja Baltian maissa. Ruotsissa infrarakentamisen määrää lisäsivät kalliorakentaminen Pohjois-Ruotsin kaivoksissa sekä päällystys- ja maanrakennustoiminta. Suomen toiminnoissa liikevaihdon lasku johtui yhtiön tiukentamista kannattavuusvaatimuksista talonrakentamisen ja talotekniikan urakatuotannossa. Talonrakentamisessa toimitilatuotanto vähentyi etenkin pääkaupunkiseudun ulkopuolella.

Katsauskauden liikevaihdosta 61 % tuli Suomesta, 25 % muista Pohjoismaista, 6 % Venäjältä ja 8 % muista maista.

LIKEVOITTO

Liikevoitto toimi- aloittain, milj. euroa	1-9/2012	1-9/2011	Muutos	7-9/2012	7-9/2011	Muutos	1-12/2011
Kansainväliset toiminnot	10,4	30,9 ⁴⁾	-66%	24,9	27,3 ³⁾	-9%	42,2 ⁴⁾
Talonrakentaminen	3,4	1,8	89%	1,8	2,4	-25%	9,4
Infrarakentaminen	44,2 ¹⁾	35,0 ²⁾	26%	37,2 ¹⁾	21,6	72%	30,9 ²⁾
Talotekniikka	2,2	1,3	69%	0,3	2,0	-85%	2,8
Muut toiminnot	-8,0	-10,7	25%	-2,9	-3,6	19%	-16,6
Toimialat yhteensä	52,2 ¹⁾	58,3 ²⁾	-11%	61,3 ¹⁾	49,7 ³⁾	23%	68,8 ^{2,4)}
Täsmäytyserät	-25,8	-22,0	-17%	-20,9	-1,9	yli sata	-24,8
Konserni yhteensä (IFRS)	26,4	36,3 ⁴⁾	-27%	40,4	47,8 ³⁾	-15%	44,0 ⁴⁾

Taulukossa: "Muut toiminnot" sisältävät konsernihallinnon yksiköiden ja yhteisten palvelujen erät.

"Täsmäytyserät" on avattu tarkemmin osavuositarkastuksen taulukko-osassa kohdassa 7) segmentti-informaatio.

- 1) Luku sisältää betoniliiketoiminnan myyntivoittoa 17,1 milj.euroa.
- 2) Luku sisältää kattoliiketoiminnan myyntivoittoa 17,1 milj. euroa.
- 3) Luku sisältää Mesta Industri AS:n yrityskaupasta tuloutunutta negatiivista liikearvoa 2,9 milj. euroa.
- 4) Luku sisältää Mesta Industri AS:n yrityskaupasta tuloutunutta negatiivista liikearvoa 11 milj. euroa.

Liikevoitto-%					
toimialoittain	1-9/2012	1-9/2011	7-9/2012	7-9/2011	1-12/2011
Kansainväliset toiminnot	1,6	5,5	7,7	9,0	5,2
Talonrakentaminen	0,8	0,4	1,2	1,4	1,3
Infrarakentaminen	9,7	7,9	16,0	9,5	5,2
Talotekniikka	1,3	0,8	0,6	3,2	1,2
Konserni yhteensä (IFRS)	1,7	2,3	5,6	6,6	2,0

Liikevoitto toimialoittain -taulukossa mainitut kertaluonteiset erät sisältyvät liikevoitto-% -lukuihin.

Katsauskauden liikevoitto oli 26,4 milj. euroa (36,3) ja liikevoittoprosentti 1,7 (2,3). Katsauskauden tulos ilman kertaeriä oli hieman viime vuotta parempi, sillä vertailukauden (1-9/2011) liikevoitto sisältää yrityskaupasta tuloutunutta negatiivista liikearvoa 11 milj. euroa. Heinä-syyskuun liikevoitto oli 40,4 milj. euroa (47,8) ja liikevoittoprosentti 5,6 (6,6). Vertailukauden (7-9/2011) liikevoitto sisältää yrityskaupasta tuloutunutta negatiivista liikearvoa 2,9 milj. euroa.

Suomessa infrarakentamisen kannattavuutta paransivat jatkuva panostaminen tuotannon tehokkuuteen, bitumin hinnanlasku kesäkuukausina ja kierrätysasfaltin lisääntynyt käyttö. Venäjän talonrakentamisessa tulos oli viime vuotta parempi vilkkaan urakatuotannon johdosta.

Katsauskauden tulosta heikensi Norjan infrarakentaminen, jossa liikevoitto jäi noin 10 milj. euroa viime vuotta pienemmäksi. Heikkoon tuloskehitykseen vaikuttivat haasteet ostettujen liiketoimintojen integraatiossa ja myöhään käynnistynyt päällystyskausi. Vertailuvuodelta 2011 puuttuu ostetun päällystysliiketoiminnan alkuvuoden tyypillinen tappio, kun Mesta Industri –yrityskauppa astui voimaan vasta 31.5.2011.

Talonrakentamisessa tulos painottuu viime vuoden tapaan viimeiselle neljännekselle, jolloin arvioidaan valmistuvan noin 700 omaperusteista asuntoa.

TILAUSKANTA

Tilaukanta toimialoittain, milj. euroa	30.9.2012	30.9.2011	Muutos	31.12.2011
Kansainväliset toiminnot	589,1	527,2	12%	482,5
Talonrakentaminen	657,6	629,8	4%	580,5
Infrarakentaminen	294,5	214,7	37%	238,3
Talotekniikka	117,8	113,7	4%	99,0
Konserni yhteensä	1 659,1	1 485,4	12%	1 400,4
- josta myymätön osuus	209,4	178,0	18%	206,3

Lemminkäisen tilauskanta katsauskauden lopussa oli 1 659,1 milj. euroa (1 485,4). Myös tilauskannan katekanta oli vertailukautta parempi. Suomessa infrarakentamisen tilauskanta kasvoi kaikilla liiketoiminta-alueilla. Kansainvälisissä toiminnoissa tilauskanta kasvativat eniten talonrakentaminen ja talotekniikka Venäjällä. Vuoden toisella neljänneksellä Lemminkäinen valittiin allianssikumppaniksi hankkeeseen, jossa suunnitellaan ja rakennetaan VT12:ta keskustatunneli Tampereelle. Urakan tilausvaltuus on 185 miljoonaa euroa. Hanke ei sisälly katsauskauden tilauskantaan.

Konsernin tilauskannasta 65 % tuli Suomesta, 21 % muista Pohjoismaista, 9 % Venäjältä ja 5 % Baltian maista ja muista maista.

TASE, RAHOITUS JA RAHAVIRTA

Lemminkäisen vakavaraisuus on viime vuosien aikana vahvistunut, mikä lisää yhtiön taloudellista liikkumavaraa ja mahdollistaa kasvustrategian toteuttamisen. Taseen loppusumma katsauskauden päättyessä oli 1 439,3 milj. euroa (1 675,9), josta oman pääoman määrä oli 444,7 milj. euroa (349,0).

Lemminkäisen sijoitetun pääoman liukuva 12 kk:n tuotto oli 8,9 % (9,2). Strategiakaudelle 2009 – 2013 asetettu tavoite on 18 prosenttia.

Lemminkäisen omavaraisuusaste oli strategiakauden taloudellisen tavoitteen mukainen eli 35,2 % (23,3). Nettovelkaantumisaste oli 62,1 % (104,0). Omavaraisuusastetta ja nettovelkaantumisastetta paransivat käyttöpääoman tehostamiseen suunnatut toimenpiteet, toteutetut yrityskaupat ja Lemminkäisen maaliskuussa 2012 liikkeeseen laskema oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina.

Käyttöpääoma 30.9.2012 oli 1 007,0 milj. euroa (1 071,3) ja nettokäyttöpääoma oli 417,2 milj. euroa (390,7).

Korollisen velan määrä väheni 40 % ja oli katsauskauden päättyessä 365,7 milj. euroa (614,5). Pitkäaikaista korollista velkaa oli 164,6 milj. euroa (342,4) ja lyhytaikaista korollista velkaa oli 201,1 milj. euroa (272,1). Korollinen nettovelka oli 276,2 milj. euroa (363,0). Korollisista veloista 37 prosenttia oli sidottu kiinteään korkoon ja korollisten velkojen keskimääräinen rahoituskustannus oli 3,17 prosenttia.

Yhtiön korollisesta velasta 18 % (36) oli lainoja rahoituslaitoksilta, 22 % (27) yritystodistuksia, 17 % (7) omaperusteiseen asunto- ja toimitilat tuotantoon liittyviä projektilainoja, 13 % (11) työeläkeyhtiölainoja, 14 % (9) rahoitusleasingvelkoja ja 16 % (10) joukkovelkakirjalainoja. Lisäksi yhtiöllä oli tilikauden päättyessä käyttämättä sitovia luottolimiittejä 140 milj. euroa (0).

Nettorahoituskulut katsauskaudella olivat 12,0 milj. euroa (12,7), mikä oli 0,8 % (0,8) liikevaihdosta.

Yhtiön rahavarat katsauskauden lopussa olivat 89,6 milj. euroa (251,5). Rahavarat sisältävät betoniliiketoiminnan myynnistä saadun kauppasumman 55 milj. euroa. Vertailukaudella yhtiö varautui rahoitusmarkkinoiden epävarmuuteen nostamalla käytössään olevat luottolimitit. Nostetut varat palautettiin vuoden 2011 lopussa.

Liiketoiminnan rahavirta katsauskaudella oli 38,7 milj. euroa (13,7). Muutos johtui pääosin yhtiön myyntisaamisten tehostetusta kiertonopeudesta ja hankintasopimusten parantuneista maksuehdoista. Rahavirta investointien jälkeen oli 68,3 milj. euroa (6,9).

TEHOSTAMISOHJELMA

Syksyllä 2011 käynnistetty tehostamisohjelma yhtiön kannattavuuskehityksen vauhdittamiseksi on edennyt hyvin. Tavoitteena on saavuttaa vuositasolla 50 milj. euron kustannussäästöt vuoden 2013 jälkeen. Tehdyt toimenpiteet koskevat toistaiseksi Suomen toimintoja. Lemminkäinen arvioi, että vuonna 2012 se saavuttaa kaikkiaan noin 20 milj. euron kustannussäästöt tehostamisohjelmansa ansiosta.

Hankintatoimessa Lemminkäinen on siirtynyt keskitetysti johdettuun malliin, jossa liiketoiminnot käyttävät yhteisiä prosesseja, mittareita sekä hankinta- ja ostotyökaluja. Keskitetyssä hankintamallissa mm. volyymiedut tulevat parhaiten hyödynnetyksi. Muita toimenpiteitä hankintojen tehostamiseksi ovat mm. pitkäaikaisten toimittajasuhteiden luominen, toimittajakannan kansainvälistäminen ja toimittajien määrän vähentäminen. Katsauskauden loppuun mennessä hankintatoimen tehostamisella oli tunnistettu noin 10 milj. euron säästöpotentiaali. Toimittajien määrä, joka vuoden alussa oli noin 20 000, oli pienentynyt viidenneksen.

Lemminkäisen operatiivista tehokkuutta on parannettu toimintamallia ja toimipisteverkostoa tehostamalla sekä kiinnittämällä erityistä huomiota organisaatio- ja johtamisrakenteisiin. Yhteistoimintamenettelyssä sovitut henkilöstövähennykset ja tehtävien uudelleenjärjestelyt saatiin päätökseen kesäkuussa 2012, mistä yhtiö arvioi saavuttavansa vuositasolla noin 15 milj. euron kustannussäästöt heinäkuusta 2012 eteenpäin.

TOIMIALAKATSAUKSET

KANSAINVÄLISET TOIMINNOT

Avainluvut, milj. euroa	1-9/2012	1-9/2011	Muutos	7-9/2012	7-9/2011	Muutos	1-12/2011
Liikevaihto	666,5	562,9	18%	323,5	302,7	7%	809,8
Liikevoitto	10,4	30,9 ¹⁾	-66%	24,9	27,3 ²⁾	-9%	42,2 ¹⁾
Liikevoitto-%	1,6	5,5		7,7	9,0		5,2
Tilaukanta kauden lopussa	589,1	527,2	12%				482,5

1) Luku sisältää Mesta Industri AS:n yrityskaupasta tuloutunutta negatiivista liikearvoa 11 milj. euroa.

2) Luku sisältää Mesta Industri AS:n yrityskaupasta tuloutunutta negatiivista liikearvoa noin 2,9 milj. euroa.

Kansainväliset toiminnot -toimialan liikevaihto tammi-syyskuussa 2012 kasvoi 18 % ja oli 666,5 milj. euroa (562,9). Heinä-syyskuussa liikevaihto kasvoi 7 % ja oli 323,5 milj. euroa (302,7). Katsauskauden liikevaihtoa kasvattivat erityisesti talonrakentamisen urakkatuotanto Venäjällä sekä infrarakentaminen Ruotsissa. Myös Baltian maissa ja Venäjällä infraliiketoiminnan volyymi oli noin kolmanneksen edellisvuotta suurempi. Toimialan liikevaihdosta 64 % tuli Ruotsista, Norjasta ja Tanskasta; 16 % Venäjältä; 15 % Baltian maista ja 5 % muista maista.

Tammi-syyskuussa liikevoitto oli 10,4 milj. euroa (30,9) ja liikevoittoprosentti oli 1,6 (5,5). Vertailukauden (1-9/2011) liikevoitto sisältää yrityskaupasta tuloutunutta negatiivista liikearvoa 11 milj. euroa. Heinä-syyskuussa liikevoitto oli 24,9 milj. euroa (27,3) ja liikevoittoprosentti oli 7,7 (9,0). Vertailukauden (7-9/2011) liikevoitto sisältää yrityskaupasta tuloutunutta negatiivista liikearvoa 2,9 milj. euroa.

Katsauskauden tulosta heikensi Norjan infrarakentaminen, jossa liikevoitto jäi noin 10 milj. euroa viime vuotta pienemmäksi. Heikkoon tuloskehitykseen vaikuttivat haasteet ostettujen liiketoimintojen integraatiossa ja myöhään käynnistynyt päällystyskausi. Vertailuvuodelta 2011 puuttuu ostetun päällystysliiketoiminnan alkuvuoden tyypillinen tappio, kun Mesta Industri –yrityskauppa astui voimaan vasta 31.5.2011. Sen sijaan infraliiketoiminnan kannattavuus Ruotsissa, Baltian maissa ja Venäjällä oli edellisvuotta parempi. Myös Venäjän talonrakentamisessa tulos parani. Vähäistä omaperusteisen asuntorakentamisen määrää paikkasi vilkas talonrakentamisen urakkatuotanto.

Kansainvälisten toimintojen tilauskanta katsauskauden lopussa kasvoi 12 % ja oli 589,1 milj. euroa (527,2). Tilauskantaa kasvatti etenkin talonrakentaminen ja talotekniikka Venäjällä. Toimialan tilauskannasta 58 % tuli Ruotsista, Norjasta ja Tanskasta, 25 % Venäjältä, 14 % Baltian maista ja 3 % muista maista.

Omaperusteinen asuntotuotanto, Venäjä, kpl					
	1-9/2012	1-9/2011	Muutos, kpl	2011	2010
Asuntoaloitukset	0	0	0	404	154
Myydyt asunnot	59	130	-71	194	276
Valmistuneet	0	0	0	154	498
Rakenteilla kauden lopussa	404	154	250	404	154
- joista myymättömiä	404	97	307	404	154
Valmiit myynnissä kauden lopussa	23	49	-26	82	122

Lemminkäisen myynnissä olevat asunnot Pietarissa ovat loppumassa, ja uusien asuntojen rakentamista viivästyttää hidas viranomaiskäsitely. Katsauskauden jälkeen Lemminkäinen osti Pietarin keskustasta tontin, johon rakennetaan noin 800 asuntoa. Nykyisen tonttivarannon turvin yhtiön on mahdollista aloittaa 3 200 omaperusteisen asunnon rakentaminen Pietarin keskustassa lähivuosina.

Lemminkäisen Venäjälle sitoutuneen pääoman määrä katsauskauden lopussa oli 47,7 milj. euroa (47,6).

TALONRAKENTAMINEN

Avainluvut, milj. euroa	1-9/2012	1-9/2011	Muutos	7-9/2012	7-9/2011	Muutos	1-12/2011
Liikevaihto	430,0	499,8	-14%	147,2	177,6	-17%	720,9
Liikevoitto	3,4	1,8	89%	1,8	2,4	-25%	9,4
Liikevoitto-%	0,8	0,4		1,2	1,4		1,3
Tilaukanta kauden lopussa	657,6	629,8	4%				580,5

Talonrakentamisen liikevaihto tammi-syyskuussa laski 14 prosenttia ja oli 430,0 milj. euroa (499,8). Vuoden kolmannella neljänneksellä suunta oli sama, ja liikevaihto jäi 147,2 milj. euroon (177,6). Kuluvana vuonna kilpailu-urakoidun tuotannon määrä on laskenut, kun yhtiö on tiukentanut kannattavuusvaatimuksiaan. Myös uusia toimitilahankkeita pääkaupunkiseudun ulkopuolella on käynnistynyt erittäin vähän.

Talonrakentamisen liikevoitto tammi-syyskuussa oli 3,4 milj. euroa (1,8), ja heinä-syyskuussa 1,8 milj. euroa (2,4). Katsauskauden tulosta paransivat pääkaupunkiseudun käynnissä olevat toimitilahankkeet. Kilpailu-urakoinnissa kannattavuus on edelleen heikko, ja myös yksittäiset epäonnistumiset asuntotuotannossa heikensivät toimialan tulosta kolmannella neljänneksellä. Panoskustannukset pysyivät katsauskaudella vakaina, mutta pula työnjohdosta kasvoi. Talonrakentamisen tulos painottuu viime vuoden tapaan viimeiselle neljännekselle, jolloin arvioidaan valmistuvan noin 700 omaperusteista asuntoa.

Toimialan tilaukanta oli edellisvuoden tasolla, 657,6 milj. euroa (629,8). Kilpailu-urakoinnin osuus tilaukannasta oli noin 30 %.

Omaperusteinen asuntotuotanto, Suomi, kpl	1-9/2012	1-9/2011	Muutos, kpl	2011	2010
Asuntoaloitukset	724	849	-125	1 076	1 004
Asuntoaloitukset (urakkatuotanto)	305	468	-163	536	1 248
Myydyt asunnot	746	658	88	914	911
Valmistuneet	501	454	47	1 077	418
Rakenteilla kauden lopussa	1 212	1 386	-174	989	991
- joista myymättömiä	498	639	-141	483	439
Valmiit myynnissä kauden lopussa	187	98	89	224	110

Lemminkäisen asuntokauppa kävi hyvin vuoden kolmannella neljänneksellä, ja uusia omaperusteisia asuntoja myytiin 300 (220). Kaikkiaan asuntoja myytiin katsauskaudella viime vuotta enemmän, 746 (658) kappaletta. Valmiiden myymättömien asuntojen varasto on kuitenkin hieman kasvanut, ja esimerkiksi näiden kohteiden sijoittajamyyntiä on tehostettu. Lemminkäinen arvioi aloittavansa tänä vuonna noin 1 000 uuden omaperusteisen asunnon rakentamisen.

Lemminkäisen omistuksessa oli tilikauden päättyessä käyttämätöntä rakennusoikeutta Suomessa yhteensä 774 000 k-m² (810 000), josta asuntorakennusoikeuden osuus oli 355 000 k-m² (384 000). Käyttämättömästä

rakennusoikeudesta noin neljännes sijaitsee pääkaupunkiseudulla. Tonttien tasearvo katsauskauden lopussa oli 111,9 milj. euroa (98,8), josta pääkaupunkiseudun osuus on noin kolmannes.

INFRARAKENTAMINEN

Avainluvut, milj. euroa	1-9/2012	1-9/2011	Muutos	7-9/2012	7-9/2011	Muutos	1-12/2011
Liikevaihto	456,5	443,0	3%	232,3	226,8	2%	596,2
Liikevoitto	44,2 ¹⁾	35,0 ²⁾	26%	37,2 ¹⁾	21,6	72%	30,9 ²⁾
<i>Liikevoitto-%</i>	9,7	7,9		16,0	9,5		5,2
Tilaukanta kauden lopussa	294,5	214,7	37%				238,3

1) Luku sisältää betoniliiketoiminnan myyntivoiton 17,1 milj. euroa.

2) Luku sisältää kattoliiketoiminnan myyntivoiton 17,1 milj. euroa.

Katsauskauden liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla ja oli 456,5 milj. euroa (443,0). Vuoden kolmannella neljänneksellä liikevaihto oli 232,3 milj. euroa (226,8). Liiketoiminta-alueista volyymia eniten kasvatti päällystystoiminta. Kalliorakentamisessa painopiste on siirtynyt Suomen ulkopuolelle.

Liikevoitto tammi-syyskuussa oli 44,2 milj. euroa (35,0) ja liikevoittoprosentti 9,7 (7,9). Heinä-syyskuussa liikevoitto oli 37,2 milj. euroa (21,6) ja liikevoittoprosentti 16,0 (9,5). Tuloskehitys oli myönteistä kaikilla infrarakentamisen liiketoiminta-alueilla. Konsernin tehostamisohjelman ja oman toiminnan jatkuvan parantamisen myötä päällystys-, kiviaines- ja maarakennustoiminnan kannattavuus on kohentunut selvästi. Päällystyksessä katsauskauden hyvään tuloskehitykseen vaikuttivat myös bitumin hinnanlasku kesäkuukausina ja kierrätysasfaltin lisääntynyt käyttö. Myös infrarakentamisen erikoisurakoinnissa kysyntä oli hyvä ja kannattavuus parani.

Toimialan tilaukanta kasvoi 37 % vertailukauden vastaavasta ajankohdasta, ja oli 294,5 milj. euroa (214,7). Useat maanalaisten tilojen sekä pysäköintilaitosten louhinta- ja sisustusurakat eri puolella Suomea kasvattivat tilaukantaan etenkin infrarakentamisen erikoisurakoinnissa.

TALOTEKNIikka

Avainluvut, milj. euroa	1-9/2012	1-9/2011	Muutos	7-9/2012	7-9/2011	Muutos	1-12/2011
Liikevaihto	168,6	171,2	-2%	51,2	63,1	-19%	239,9
Liikevoitto	2,2	1,3	69%	0,3	2,0	-85%	2,8
<i>Liikevoitto-%</i>	1,3	0,8		0,6	3,2		1,2
Tilaukanta kauden lopussa	117,8	113,7	4%				99,0

Talotekniikan liikevaihto tammi-syyskuussa oli 168,6 milj. euroa (171,2). Heinä-syyskuussa liikevaihto laski viidenneksen ja oli 51,2 milj. euroa (63,1).

Toimialan liikevoitto tammi-syyskuussa oli 2,2 milj. euroa (1,3) ja heinä-syyskuussa 0,3 milj. euroa (2,0).

Talotekniikan kannattavuus on katsauskaudella parantunut toimialalla toteutettujen tehostamistoimenpiteiden johdosta. Toisaalta kolmannen neljänneksen tulosta ja liikevaihtoa heikensivät yksittäisten projektien aloitusten viivästymiset. Huolto- ja ylläpitopalveluiden kysyntä oli katsauskaudella hyvällä tasolla, ja pitkäaikaisia huolto- ja ylläpitosopimuksia solmittiin aiempaa enemmän.

Talotekniikan tilauskanta oli katsauskauden lopussa edellisvuoden tasolla, 117,8 milj. eurossa (113,7).

INVESTOINNIT

Katsauskauden bruttoinvestoinnit olivat 42,6 milj. euroa (62,2), mikä oli 2,7 % (4,0) yhtiön liikevaihdosta.

Investoinnit olivat pääosin infrarakentamisen korvausinvestointeja. Yrityshankintojen vaikutus vertailukauden bruttoinvestointeihin oli noin 1,3 milj. euroa.

HENKILÖSTÖ

Konserniyhtiöiden palveluksessa oli katsauskauden aikana keskimäärin 8 370 henkilöä (8 436). Henkilöstöstä 65% (70) työskenteli Suomessa, 15 % (13) muissa Pohjoismaissa, 9 % (9) Baltian maissa ja 11 % (8) muissa maissa.

Henkilöstö konsernissa, keskimäärin	1-9/2012	1-9/2011	Muutos	1-12/2011
Työntekijät	5 375	5 495	-2%	5 489
Toimihenkilöt	2 995	2 940	2%	2 932
Henkilöstö yhteensä	8 370	8 436	-1%	8 421
- josta Suomen ulkopuolella työskenteleviä	2 967	2 571	15%	2 590
Henkilöstö katsauskauden lopussa	9 150	9 121	0%	7 929

Henkilöstö toimialoittain, keskimäärin	1-9/2012	1-9/2011	Muutos	1-12/2011
Kansainväliset toiminnot	2 995	2 632	14%	2 636
Talonrakentaminen	1 496	1 738	-14%	1 696
Infrarakentaminen	1 835	2 015	-9%	2 032
Talotekniikka	1 733	1 798	-4%	1 796
Emoyhtiö	311	253	23%	261
Konserni yhteensä	8 370	8 436	-1%	8 421

Muutokset toimialojen henkilöstömäärissä johtuivat Lemminkäisen kansainvälisen toiminnan kasvusta, vuoden 2011 yhteistoimintaneuvotteluiden henkilöstövähennyksistä ja liiketoiminnan tukitoimintojen keskittämisestä emoyhtiön osaamis- ja palvelukeskuksiin.

MUUTOKSIA ORGANISAATORAKENTEESSA

Talonrakentaminen-toimialan johtaja ja johtoryhmän jäsen, rakennusneuvos Jukka Terhonen (s. 1954) jää sositusti eläkkeelle 31.1.2013. Hänen seuraajakseen ja konsernin johtoryhmän jäseneksi on nimitetty KTM, MBA Casimir Lindholm (s. 1971) 1.1.2013 alkaen. Tällä hetkellä Lindholm toimii Eltel Networksissa liiketoiminta-alueen johtajana ja Eltel Networksin Ruotsin toimitusjohtajana.

OSAKKEET

Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa ja samansuuruiseen osinkoon. Lemminkäisen osakepääoma on 34 042 500 euroa ja osakkeiden lukumäärä katsauskauden lopussa oli 19 650 176 kappaletta.

Kaupankäynti osakkeella NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä

Lemminkäisen kaikkien osakkeiden markkina-arvo katsauskauden lopussa oli 318,3 milj. euroa (396,8). Lemminkäinen Oyj:n osakkeen kurssi katsauskauden alussa NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä oli 18,72 euroa (26,00) ja lopussa 16,20 euroa (20,20). Osakkeita vaihdettiin katsauskauden aikana yhteensä 689 502 kappaletta (3 125 190). Vaihdon arvo oli 11,9 milj. euroa (72,2). NASDAQ OMX Helsinki Oy:n lisäksi Lemminkäisen osakkeella tehdään kauppaa myös vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla. Katsauskaudella Lemminkäisen osakkeen kokonaisvaihdosta 7 % (9) tuli vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla. Vaihdon kokonaisarvo oli 12,8 milj. euroa (79,0). (lähde: Fidessa Fragmentation Index, <http://fragmentation.fidessa.com>).

Hallituksen valtuudet

Lemminkäinen Oyj:n 12.11.2009 kokoontunut ylimääräinen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään osakeannista ja/tai osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamien osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta yhdessä tai useammassa erässä, joko maksua vastaan tai maksutta. Hallituksella on edelleen valtuutus antaa 1 576 486 osaketta ja/tai osakkeisiin oikeuttavaa erityistä oikeutta. Valtuutus on voimassa viisi (5) vuotta sen antamisesta.

2.4.2012 kokoontunut Lemminkäinen Oyj:n varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 1.000.000 oman osakkeen hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä yhtiön vapaalla omalla pääomalla, ottaen kuitenkin huomioon osakeyhtiölain määräykset yhtiön tai sen tytäryhtiöiden hallussa olevien omien

osakkeiden enimmäismäärästä. Valtuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Katsauskauden lopussa valtuutusta ei ollut käytetty.

Omat osakkeet

Lemminkäisellä on hallussaan 509 omaa osaketta, jotka ovat palautuneet yhtiölle osakepalkkiojärjestelmään liittyen. Osakkeet allokoitiin alun perin vuosien 2010 - 2012 osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakson 2011 perusteella järjestelmään kuuluville avainhenkilöille.

OSAKKEENOMISTAJAT

Yhtiöllä oli katsauskauden päättyessä 4 655 osakkeenomistajaa (4 607). Hallintarekisteröityjen ja ulkomaalaisten omistajien osuus Lemminkäinen Oyj:n kaikista osakkeista ja äänimäärästä oli 14 prosenttia (10). Yhtiön omistusosuuksien jakautuminen sektori- ja suuruusluokittain, suurimmat osakkeenomistajat sekä johtoryhmän ja hallituksen osakeomistukset löytyvät yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.lemminkainen.fi/sijoittajat.

Osakassopimukset

Yhtiön tiedossa ei ole sellaisia osakkaiden välisiä sopimuksia, joilla olisi merkitystä omistuksen tai äänivallan käyttämiselle yhtiökokouksissa.

OIKEUDENKÄYNNIT

Korkein hallinto-oikeus (KHO) määräsi vuonna 2009 kotimaisille asfalttialan yrityksille kilpailunlainsäädännön rikkomuksista seuraamusmaksun.

Käräjäoikeudessa oli syyskuun 2012 lopussa vireillä yhteensä 40 kunnan ja yksi Suomen valtion (Liikennevirasto) Lemminkäistä ja muita asfalttialan yhtiöitä vastaan nostamat vahingonkorvauskanteet. Kantajat katsovat, että kilpailunrajoituksilla on aiheutettu niille vahinkoa. Lemminkäistä vastaan esitettyjen kannevaatimusten pääomamäärä on tällä hetkellä yhteensä noin 123 milj. euroa. Kanteissa esitetyt vaatimukset ovat määriltään ja perusteiltaan toisistaan poikkeavia.

KHO:n vuonna 2009 antama päätös ei merkitse sellaisenaan, että Lemminkäinen tai jotkin muut asfalttialan yhtiöt olisivat aiheuttaneet asfalttiurakoiden tilaajille vahinkoa. Päätös ei koske niitä yksittäisiä urakassopimuksia, joihin kantajat ovat ilmoittaneet vetoavansa vaatimustensa tueksi. Päätös ei koske myöskään yksittäisten urakoiden hinnoittelua, eikä KHO ole tutkinut väitettä, jonka mukaan urakoissa olisi peritty markkinahinnasta poikkeavaa ns. ylihintaa.

Lähtökohtaisesti Lemminkäinen pitää vahingonkorvauskanteita perusteettomina. Kanteet käsitellään käräjäoikeuden määräämässä järjestyksessä ja aikataulussa. Oikeudenkäyntien pääkäsittelyt alkoivat syyskuussa 2012, ja niiden on alustavasti suunniteltu jatkuvan huhtikuulle 2013 asti. Päätösten antamisajankohdat eivät vielä ole tiedossa.

Käräjäoikeudessa vireillä olevista kuntien ja Liikenneviraston kanteista ja niiden sisältämistä vaatimuksista ei ole tehty varauksia.

Lemminkäinen tiedottaa asiasta myös jatkossa osavuosikatsausten yhteydessä tai tarvittaessa erikseen.

RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Lemminkäiselle riskienhallinta on olennainen osa liiketoiminnan johtamista. Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttaminen sekä kasvattaa omistaja-arvoa.

Maailmantalouden suhdannevaihtelu aiheuttaa epävarmuutta toimintaympäristössä ja vaikeuttaa siten tulevien muutosten ennakointia. Kotimaan uudisrakentamisen suhdanneherkkyys muodostaa yhtiön toiminnalle markkinariskin, jota hallitaan sekä rakenteellisesti että toiminnallisesti. Infrarakentamisen vakaampi kysyntä tasapainottaa kotimaan uudisrakentamisen vaihtelevaa volyymiä, samoin kasvava talotekniikan huolto- ja ylläpitotoiminta sekä korjausrakentaminen.

Omaperusteiseen asuntotuotantoon liittyy myynti- ja hintariski. Myymättömät kohteet sitovat myös pääomaa, minkä vuoksi uusia asuntokohteita aloitetaan vain, jos kohteilla on riittävän korkea varausaste. Omaperusteiset liikekohteet myydään tavallisesti kiinteistösjoiittajille viimeistään rakennusprojektin alkuvaiheessa, mikä pienentää niihin liittyvää myyntiriskiä.

Projektikohtaiset riskit liittyvät useimmiten panoskustannusten muutosten sekä projektin toteutuksen hallintaan. Niitä hallitaan systemaattisella projektinhallinnalla sekä tarjous- että toteutusvaiheessa. Myös sääolosuhteet muodostavat rakennusalalla riskin. Epätavalliset tai ankarat säät voivat heikentää liiketoiminnan kannattavuutta keskeyttämällä tai viivästyttämällä projektien etenemistä.

Lemminkäinen käyttää runsaasti öljypohjaisia tuotteita asfalttituotannossa. Bitumin hinta määräytyy öljyn maailmanmarkkinahinnan perusteella. Lemminkäinen hallinnoi bitumin hintariskiä öljyjohdannaisilla ja sopimusteknisillä toimenpiteillä.

Yksittäisen riskin muodostavat eräiden kuntien ja Liikenneviraston käräjäoikeuteen jättämät kanteet.

Lisätietoa Lemminkäisen riskeistä ja tarkempi kuvaus riskienhallinnasta löytyy vuoden 2011 vuosikertomuksesta (s. 21-23) sekä yhtiön verkkosivuilla. Taloudellisista riskeistä on lisäksi annettu tarkempi selvitys vuoden 2011

tilinpäätöksen liitetiedoissa. Lisäksi Lemminkäinen on julkaissut selvityksensä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) vuodelta 2011.

NÄKYMÄT

Suomi

Matala korkotaso ja ensi vuoden alussa voimaan astuvat veromuutokset saattavat kiihdyttää asuntokauppaa loppuvuodesta. Pitkällä tähtäimellä asunnonostohaluja kuitenkin heikentävät veromuutosten lisäksi vientiteollisuuden synkkenevät näkymät sekä talouden yleinen epävarmuus. Asuntoaloitusten arvioidaan pysyvän vuonna 2013 tämän vuoden tasolla. Markkinatilanteen salliessa Lemminkäisellä on valmiudet aloittaa ensi vuonna noin 1 000 omaperusteisen asunnon rakentaminen.

Muun uudistalonrakentamisen kokonaismäärän arvioidaan edelleen supistuvan ensi vuonna. Uusia liike- ja toimitilarakentamisen hankkeita arvioidaan aloitettavan vähän. Teollisuusrakentaminen keskittyy tulevaisuudessa energiatuotantoon. Korjausrakentamisen määrän arvioidaan jatkavan tasaista kasvuaan.

Infrarakentamisen kokonaismäärän ei arvioida kasvavan tänä eikä ensi vuonna. Kasvua estävät mm. hidas talouskasvu ja julkisen talouden haasteet. Panoskustannusten nousun arvioidaan jatkossakin vähentävän perusväylänpitoa ja heikentävän teiden kuntoa entisestään. Vaativat keskustahankkeet, maanalainen kaupunkirakentaminen sekä uudet kaivoshankkeet pitävät infrarakentamisen erikoisurakoinnin kysynnän hyvällä tasolla. Lemminkäisen tilauskanta infrarakentamisessa on hyvä, ja tilauskannan katekanta on aiempaa suurempi.

Talotekniikan huolto- ja ylläpitotöiden näkymien arvioidaan pysyvän vakaina lähitulevaisuudessa. Myös rakennusten korjaustöitä arvioidaan olevan hyvin tarjolla, mutta kilpailutilanne on selvästi kiristymässä ja näkyy jo alan hintatasossa. Taloteknisen urakoinnin kysyntä on vähentynyt uudistalonrakentamisen hiljentymisen myötä, ja suunnan arvioidaan pysyvän samana myös ensi vuonna. Lemminkäisen tilauskanta talotekniikan urakoinnissa on tyydyttävä ja lisäksi yhtiö on kuluvana vuonna solminut useita pitkäaikaisia huolto- ja ylläpitosopimuksia.

Muut markkinat

Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa on käynnissä valtion monivuotiset liikenneinfran kehityssuunnitelmat, ja kaikki kolme maata panostavat vahvasti myös energiantuotannon kehittämiseen. Pohjois-Ruotsissa kaivostoiminta lisää infrarakentamisen kysyntää. Ruotsissa kasvukeskusten ympärille on suunnitteilla mittavia tiehankkeita.

Lemminkäisen päämarkkina-alueista kokonaisrakentamisen määrä kasvaa eniten Venäjällä. Pietarissa asuntorakentamisen kysyntää tukevat kuluttajien ostovoiman kasvu, parantuneet lainansaantimahdollisuudet ja maan sisäinen muuttoliike. Haasteita Venäjällä ovat mm. viranomaisten päätöksentekoprosessit ja nopeasti muuttuvat säädökset.

Baltian maissa infrarakentamisen aktiviteetti on lisääntynyt, ja etenkin kuluvana vuonna on aloitettu ennätysmäärä teiden rakennus- ja parannushankkeita. Rahoituksen saatavuus määrää kuitenkin Baltian maiden infrarakentamisen kasvun suunnan lähitulevaisuudessa.

Ohjeistus vuodelle 2012

Lemminkäinen arvioi, että vuonna 2012 sen liikevaihto pysyy vuoden 2011 tasolla ja tulos ennen veroja on parempi kuin vuonna 2011. Arvion perustana on noin 700 omaperusteisen asunnon valmistuminen vuoden viimeisellä neljänneksellä sekä tehostamisohjelmasta saadut kustannussäästöt. Vuonna 2011 Lemminkäisen liikevaihto oli 2 183,9 milj. euroa ja tulos ennen veroja 25,0 milj. euroa.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Uusi asuntokohde Pietariin (tiedote 17.10.2012)

Lemminkäinen osti Pietarin keskustasta tontin. Tapiola-nimiseen kohteeseen rakennetaan noin 800 asuntoa, joiden kokonaispinta-ala on noin 50 000 neliömetriä. Tämän lisäksi tontille sijoitetaan myytävää liiketilaa noin 5 000 neliömetrin verran ja maanalaisia parkkipaikkoja noin 350 kappaletta. Lemminkäisen omaperusteiseen tuotantoon kuuluvan hankkeen kokonaisarvo on noin 170 miljoonaa euroa. Ensimmäinen osa eli noin puolet asunnoista valmistuu syksyllä 2014 ja loput syksyllä 2015.

Helsingissä, 1. päivänä marraskuuta 2012

LEMMINKÄINEN OYJ

Hallitus

OSAVUOSIKATSAUKSEN TAULUKKO-OSA

LAADINTAPERIAATTEET

Tämän osavuositiedotteen laadinnassa on sovellettu samoja IFRS-standardien kirjaamis- ja arvostusperiaatteita kuin vuoden 2011 tilinpäätöksessä, huomioiden alempana esitetyt muutokset. Koska taulukko-osa on esitetty suppeana, ei katsauksen laadinnassa ole noudatettu kaikkia IAS 34 Osavuositiedot -standardin vaatimuksia. Osavuositiedot ovat tilintarkastamattomia.

Oma pääoma

Omistajille kuuluvan pääoman jälkeen omaan pääomaan kirjataan oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina. Velkakirjan haltijalla ei ole osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia eikä se laimenna yhtiön osakkeenomistajien omistusta. Oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon transaktiokustannuksilla vähennettynä. Myöhemmin laina säilyy kirjanpidossa alkuperäisessä arvossaan. Lainan maksetut korot kirjataan suoraan kertyneistä voittovaroista.

Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto vähennettynä oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan koroilla kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus.

Vuonna 2012 yhtiön soveltamat uudet standardit ja tulkinnat

Seuraavilla vuonna 2012 yhtiön soveltamilla uusien standardien ja tulkintojen muutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen: IFRS 7 (muutos).

Vuoden 2013 alusta yhtiön soveltamat uudet EU:n hyväksymät standardit

IAS 19 Työsuhde-etuudet standardi on muuttunut kesäkuussa 2011. Muutos poistaa yhtiön käyttämän putkimenetelmän. Standardin mukaan kaikki aktuaarilliset voitot ja tappiot kirjataan laajan tuloslaskelman kautta muutokseksi eläkevelkoihin ja siirtosaamisiin. Takautuvaan työsuoritukseen perustuva meno kirjataan välittömästi henkilöstökuluihin osana eläkekulua. Odotettavissa olevasta tuoton määrittelystä luovutaan ja siirrytään käyttämään diskonttaus korkoa myös omaisuuden tuoton määrittelyssä. Muutokset vaikuttavat yhtiön omaan pääomaan ja eläkevelvoitteen muutokseen, koska kirjaamattomat aktuaarilliset voitot ja tappiot kirjataan eläkevelvoitteisiin ja kirjaamattomat takautuvan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan takautuvasti asianomaiseen oman pääoman erään. Muutoksen seurauksena vuoden 2012 avaavan taseen eläkevelvoite kasvaa 4,4 milj. euroa ja oma pääoma pienenee 3,2 milj. euroa. Yhtiö ottaa uudistetun standardin käyttöön vuonna 2013 alkavan tilikauden alusta.

Seuraavilla vuonna 2013 yhtiön soveltamilla uusilla standardien ja tulkintojen muutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen: IAS 1 (muutos) ja IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen.

SISÄLTÖ

- 1) Konsernin tuloslaskelma
- 2) Konsernin laaja tuloslaskelma
- 3) Konsernitase
- 4) Konsernin rahavirtalaskelma
- 5) Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
- 6) Konsernin tuloslaskelma vuosineljänneksittäin
- 7) Segmentti-informaatio
- 8) Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut
- 9) Osakekohtaiset tunnusluvut
- 10) Lopetetut toiminnot
- 11) Konsernin antamat vakuudet ja vastuusitoumukset
- 12) Oikeudenkäynnit

1) KONSERNIN TULOSLASKELMA

Milj. Euroa	7-9/2012	7-9/2011	1-9/2012	1-9/2011	1-12/2011
Liikevaihto	716,6	722,1	1 599,0	1 548,7	2 183,9
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-663,9	-662,6	-1 544,0	-1 487,1	-2 106,7
Poistot	14,3	13,1	29,8	26,6	35,1
Liikearvon arvonalentuminen		0,1		0,1	0,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	1,9	1,5	1,2	1,5	1,9
Liikevoitto	40,4	47,8	26,4	36,3	44,0
Rahoituskulut	5,5	11,0	21,9	22,9	30,3
Rahoitustuotot	1,8	4,8	9,9	10,2	11,4
Tulos ennen veroja	36,6	41,7	14,4	23,6	25,0
Tuloverot	-6,3	-9,6	-3,1	-5,2	-7,9
Jatkuvien toimintojen tulos	30,3	32,1	11,3	18,4	17,1
Tulos lopetetuista toiminnoista	21,0	2,9	23,5	17,2	18,5
Tilikauden tulos	51,3	35,0	34,8	35,6	35,6
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	51,1	34,6	34,7	35,3	34,7
Määräysvallattomille omistajille	0,2	0,4	0,1	0,4	0,9
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimentamaton ja laimennettu osakekohtainen tulos					
Jatkuvista toiminnoista	1,59	1,62	0,57	0,92	0,83
Lopetetuista toiminnoista	1,07	0,15	1,19	0,88	0,94
Tilikauden tuloksesta	2,67	1,76	1,76	1,80	1,77

2) KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	7-9/2012	7-9/2011	1-9/2012	1-9/2011	1-12/2011
Tilikauden tulos	51,3	35,0	34,8	35,6	35,6
Muuntoerot	2,3	-2,5	3,9	-2,5	-0,8
Rahavirran suojaus	0,1	-0,1	0,4	0,5	0,6
Käyvän arvon muutos				0,0	0,0
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	2,5	-2,6	4,2	-2,0	-0,2
Tilikauden laaja tulos	53,8	32,4	39,0	33,6	35,3
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	53,6	32,0	38,9	33,2	34,5
Määräysvallattomille omistajille	0,2	0,4	0,1	0,4	0,9

3) KONSERNITASE

Milj. euroa	9/2012	9/2011	12/2011
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	192,1	199,3	207,2
Liikearvot	77,0	85,4	85,7
Muut aineettomat hyödykkeet	24,7	17,3	18,7
Osuudet osakkuusyhtiöissä	10,4	9,0	9,3
Myytavissä olevat rahavarat	6,1	6,0	6,0
Laskennallinen verosaaminen	28,0	30,0	19,4
Muut pitkäaikaiset saamiset	4,5	6,1	4,8
Yhteensä	342,7	353,1	351,0
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	495,6	460,3	448,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	505,5	597,4	407,3
Tuloverosaamiset	5,9	13,7	5,6
Rahavarat	89,6	251,5	30,4
Yhteensä	1 096,6	1 322,8	891,8
Varat yhteensä	1 439,3	1 675,9	1 242,8
Oma pääoma ja velat			
Osakepääoma	34,0	34,0	34,0
Ylikurssirahasto	5,7	5,7	5,7

Suojausrahasto	-0,6	-1,0	-0,9
Arvonmuutosrahasto		0,0	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	63,6	63,2	63,2
Oman pääoman ehtoinen laina	69,1		
Muuntoerot	5,3	-0,3	1,4
Edellisten tilikausien voitto	232,6	210,6	210,6
Tilikauden tulos	34,7	35,3	34,7
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	444,3	347,5	348,7
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,3	1,5	1,7
Yhteensä	444,7	349,0	350,4
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	23,8	21,3	21,7
Eläkevelvoitteet	2,5	3,3	3,9
Rahoitusvelat	164,6	342,4	194,6
Varaukset	5,6	4,4	6,2
Muut velat	7,2	2,8	3,2
Yhteensä	203,7	374,3	229,7
Lyhytaikaiset velat			
Rahoitusvelat	201,1	272,1	237,0
Varaukset	7,2	8,3	7,5
Ostovelat ja muut velat	577,5	659,0	416,4
Tuloverovelat	5,1	13,3	1,8
Yhteensä	790,9	952,6	662,7
Velat yhteensä	994,6	1 326,9	892,4
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 439,3	1 675,9	1 242,8

4) KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	1-9/2012	1-9/2011	1-12/2011
Tulos ennen veroja	14,4	23,6	25,0
Poistot ja arvonalentumiset	29,8	26,7	35,2
Muut oikaisut	11,5	5,2	14,4
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	55,7	55,5	74,6
Käyttöpääoman muutos	4,5	-20,4	-61,1
Rahoituserät	-13,9	-12,4	-16,5
Maksetut välittömät verot	-7,6	-9,0	-4,2
Liiketoiminnan rahavirta	38,7	13,7	-7,1
Investoinneista saadut rahavirrat	63,8	38,6	43,3
Investoinneista suoritettut rahavirrat	-34,2	-45,4	-60,5
Pitkäaikaisten saamisten muutos	0,3	0,9	2,3
Lainojen nostot	324,9	445,1	515,7

Lainojen takaisinmaksut	-394,0	-216,9	-478,9
Oman pääoman ehtoinen laina	69,1		
Maksetut osingot	-10,0	-10,4	-10,8
Rahoituksen rahavirta	-9,6	218,7	28,4
Rahavarojen muutos	58,6	225,6	4,0
Rahavarat kauden alussa	30,4	26,3	26,3
Rahavarojen muuntoero	0,5	-0,4	0,0
Rahavarat kauden lopussa	89,6	251,5	30,4

5) LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

A = Osakepääoma

B = Ylikurssirahasto

C = Suojausrahasto

D = Arvonmuutosrahasto

E = Sijoitetun vapaan pääoman rahasto

F = Oman pääoman ehtoinen laina

G = Muuntoerot

H = Kertyneet voittovarot

I = Määräysvallattomien omistajien osuus

J = Oma pääoma yhteensä

Milj. euroa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2011	34,0	5,8	-1,5	0,0	63,1		2,2	221,6	5,1	330,3
Tilikauden tulos								35,3	0,4	35,6
Muuntoerot							-2,5			-2,5
Rahavirran suojaus			0,5							0,5
Käyvän arvon muutos				0,0						0,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0,5	0,0			-2,5	35,3	0,4	33,6
Suorat kirjaukset, määräysvallattomien osuuksien hankinta								-1,1		-1,1
Määräysvallattomien omistajien omistuksen muutos									-3,3	-3,3
Rahastosiirrot		-0,1			0,1					
Osingonjako								-9,8	-0,6	-10,4
Liiketoiminta omistajien kanssa yhteensä		-0,1			0,1			-11,0	-3,9	-14,9
Oma pääoma 30.9.2011	34,0	5,7	-1,0	0,0	63,2		-0,3	245,9	1,5	349,0

Milj. euroa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2011	34,0	5,8	-1,5	0,0	63,1		2,2	221,6	5,1	330,3
Tilikauden tulos								34,7	0,9	35,6
Muuntoerot							-0,8			-0,8
Rahavirran suojaus			0,6							0,6
Käyvän arvon muutos				0,0						0,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0,6	0,0			-0,8	34,7	0,9	35,3
Suorat kirjaukset, määräysvallattomien osuuksien hankinta								-1,1		-1,1
Määräysvallattomien omistajien omistuksen muutos									-3,3	-3,3
Rahastosiirrot		-0,1			0,1					
Osingonjako								-9,8	-1,0	-10,8
Liiketoiminta omistajien kanssa yhteensä		-0,1			0,1			-11,0	-4,2	-15,2
Oma pääoma 31.12.2011	34,0	5,7	-0,9		63,2		1,4	245,3	1,7	350,4
Milj. euroa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2012	34,0	5,7	-0,9		63,2		1,4	245,3	1,7	350,4
Tilikauden tulos								34,7	0,1	34,8
Muuntoerot							3,9			3,9
Rahavirran suojaus			0,4							0,4
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0,4				3,9	34,7	0,1	39,0
Suorat kirjaukset, määräysvallattomien osuuksien hankinta								-3,2		-3,2
Määräysvallattomien omistajien omistuksen muutos									-1,2	-1,2
Osakepalkkiojärjestelyt					0,4			0,5		0,9
Ehdollisesti annettujen osakkeiden palautuminen								-0,3		-0,3
Osingonjako								-9,8	-0,3	-10,1

Liiketoiminta omistajien kanssa yhteensä					0,4			-12,7	-1,5	-13,8
Oman pääoman ehtoinen laina						69,1				69,1
Oma pääoma 30.9.2012	34,0	5,7	-0,6		63,6	69,1	5,3	267,2	0,3	444,7

6) KONSERNIN TULOSLASKELMA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

Milj. euroa	7-9/2012	4-6/2012	1-3/2012	10-12/2011	7-9/2011
Liikevaihto	716,6	567,0	315,4	635,2	722,1
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-663,9	-548,6	-331,6	-619,5	-662,6
Poistot	14,3	10,3	5,2	8,5	13,1
Liikearvon arvonalentuminen					0,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	1,9	-0,4	-0,2	0,4	1,5
Liikevoitto	40,4	7,7	-21,6	7,7	47,8
Rahoituskulut	5,5	6,5	9,9	7,5	11,0
Rahoitustuotot	1,8	0,8	7,3	1,2	4,8
Tulos ennen veroja	36,6	2,0	-24,3	1,4	41,7
Tuloverot	-6,3	-1,0	4,3	-2,7	-9,6
Jatkuvien toimintojen tulos	30,3	1,0	-20,0	-1,3	32,1
Tulos lopetetuista toiminnoista	21,0	2,4	0,0	1,3	2,9
Tilikauden tulos	51,3	3,5	-20,0	-0,1	35,0
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	51,1	3,6	-20,1	-0,5	34,6
Määräysvallattomille omistajille	0,2	-0,2	0,0	0,5	0,4
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos					
Jatkuvista toiminnoista	1,59	0,00	-1,02	-0,09	1,62
Lopetetuista toiminnoista	1,07	0,12	0,00	0,06	0,15
Tilikauden tuloksesta	2,67	0,12	-1,02	-0,03	1,76

7) SEGMENTTI-INFORMAATIO

IFRS 8 Toimintasegmentit -standardi edellyttää, että esitettävät segmenttitiedot perustuvat sisäiseen, johdolle toimitettavaan segmenttiraportointiin. Lemminkäinen-konsernissa standardin mukaisella johdolla tarkoitetaan Lemminkäinen Oyj:n toimitusjohtajaa, joka on ylin operatiivinen päätöksentekijä. Johdolle toimitettavassa segmenttiraportoinnissa esitetään liikevaihto, poistot, liikevoitto sekä varoina käyttöomaisuus, vaihto-omaisuus ja myyntisaamiset.

Johdolle raportoitavat segmenttitiedot on pääsääntöisesti laadittu samoilla laskentaperiaatteilla kuin

konsernitilinpäätös. Segmenttiraportoinnissa ei huomioida laskennallisia eriä. Tällaisia ovat muun muassa rahoitusleasingillä hankittujen hyödykkeiden poistot ja maksuista erotetut korot sekä takuuvaramukset. Rahoitusleasingjärjestelyt on käsitelty johdon segmenttiraportoinnissa tavallisina vuokrasopimuksina, mikä poikkeaa IFRS-tilinpäätöksen laadintaperiaatteista. Osakkuusyritykset yhdistellään segmenttiraportoinnissa omistussuuden suhteessa rivi-riviltä-menetelmällä. IFRS-tilinpäätöksessä osakkuusyritykset yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Segmenttiraportoinnissa segmenttien välistä myyntiä ei kohdisteta segmenteille sen vähäisyyden vuoksi eikä sitä raportoida johdolle.

Vuoden 2012 alusta Lemminkäisen liiketoiminta organisoitiin neljään toimialaan: kansainväliset toiminnot, talonrakentaminen, infrarakentaminen ja talotekniikka.

KV-TOIM= Kansainväliset toiminnot

TALO = Talonrakentaminen

INFRA = Infrarakentaminen

TATE = Talotekniikka

MUUT = Muut toiminnot

ELIM = Konsernieliminointi

SEGM = Segmentit yhteensä

TÄSM = Täsmäytyserät

YHT = Konserni yhteensä, IFRS

1-9/2012	KV-TOIM	TALO	INFRA	TATE	MUUT	ELIM	SEGM	TÄSM	YHT
Milj. euroa									
Liikevaihto	666,5	430,0	456,5	168,6	27,8	-80,3	1 669,1	-70,1	1 599,0
Poistot ja arvonalentumiset	13,7	0,4	16,2	0,6	2,6		33,4	-3,6	29,8
Liikevoitto	10,4	3,4	44,2	2,2	-8,0		52,2	-25,8	26,4

Liikevaihdon täsmäytyserät muodostuvat osakkuusyritysten pääomaosuuskäsittelystä -15,3 milj. euroa ja lopetetuista toiminnoista -54,8 milj. euroa.

Liikevoiton täsmäytyserät muodostuvat henkilöstökuluista -0,9 milj. euroa, rahoitusleasingin IFRS-käsittelystä -0,4 milj. euroa, osakkuusyritysten pääomaosuuskäsittelystä -0,5 milj. euroa, muista tilinpäätösvarienneistä 0,2 milj. euroa ja lopetetuista toiminnoista -24,2 milj. euroa.

1-9/2011	KV-TOIM	TALO	INFRA	TATE	MUUT	ELIM	SEGM	TÄSM	YHT
Milj. euroa									
Liikevaihto	562,9	499,8	443,0	171,2	22,2	-67,0	1 632,1	-83,4	1 548,7
Poistot ja arvonalentumiset	11,7	0,3	15,5	0,6	2,3		30,4	-3,8	26,6
Liikevoitto	30,9	1,8	35,0	1,3	-10,7		58,3	-22,0	36,3

Liikevaihdon täsmäytyserät muodostuvat osakkuusyritysten pääomaosuuskäsittelystä -13,8 milj. euroa, lopetetuista toiminnoista -70,2 milj. euroa ja muista tilinpäätösvarienneistä.

Liikevoiton täsmäytyserät muodostuvat henkilöstökuluista 0,6 milj. euroa, rahoitusleasingin IFRS-käsittelystä 0,3 milj. euroa, osakkuusyritysten pääomaosuuskäsittelystä -0,3 milj. euroa, muista tilinpäätösvarienneistä 0,7 milj. euroa ja lopetetuista toiminnoista -23,3 milj. euroa.

LIKEVAIHTO	1-9/2012	1-9/2011	1-12/2011
Milj. euroa			
Kansainväliset toiminnot	666,5	562,9	809,8
Talonrakentaminen	430,0	499,8	720,9
Infrarakentaminen	456,5	443,0	596,2
Talotekniikka	168,6	171,2	239,9
Muut toiminnot	27,8	22,2	31,0
Konsernieliminointi	-80,3	-67,0	-90,4
Segmentit yhteensä	1 669,1	1 632,1	2 307,4
Täsmäytyserät	-70,1	-83,4	-123,5
Konserni yhteensä, IFRS	1 599,0	1 548,7	2 183,9

LIKEVOITTO	1-9/2012	1-9/2011	1-12/2011
Milj. euroa			
Kansainväliset toiminnot	10,4	30,9	42,2
Talonrakentaminen	3,4	1,8	9,4
Infrarakentaminen	44,2	35,0	30,9
Talotekniikka	2,2	1,3	2,8
Muut toiminnot	-8,0	-10,7	-16,6
Segmentit yhteensä	52,2	58,3	68,8
Täsmäytyserät	-25,8	-22,0	-24,8
Konserni yhteensä, IFRS	26,4	36,3	44,0

LIKEVAIHTO VUOSINELÄNNEKSITTÄIN	7-9/2012	4-6/2012	1-3/2012	10-12/2011	7-9/2011
Milj. euroa					
Kansainväliset toiminnot	323,5	239,0	104,0	246,9	302,7
Talonrakentaminen	147,2	158,7	124,1	221,1	177,6
Infrarakentaminen	232,3	157,6	66,6	153,2	226,8
Talotekniikka	51,2	56,9	60,5	68,7	63,1
Muut toiminnot	9,3	10,6	7,9	8,8	8,3
Konsernieliminointi	-18,5	-27,0	-34,8	-23,4	-24,7
Segmentit yhteensä	744,9	595,8	328,4	675,3	753,8
Täsmäytyserät	-28,3	-28,8	-13,0	-40,1	-31,7
Konserni yhteensä, IFRS	716,6	567,0	315,4	635,2	722,1

LIIKEVOITTO VUOSINELIÄNNEKSITTÄIN	7-9/2012	4-6/2012	1-3/2012	10-12/2011	7-9/2011
Milj. euroa					
Kansainväliset toiminnot	24,9	1,3	-15,8	11,3	27,3
Talonrakentaminen	1,8	2,6	-1,0	7,6	2,4
Infrarakentaminen	37,2	10,9	-3,9	-4,1	21,6
Talotekniikka	0,3	1,1	0,8	1,5	2,0
Muut toiminnot	-2,9	-3,1	-2,0	-5,9	-3,6
Segmentit yhteensä	61,3	12,7	-21,8	10,5	49,7
Täsmäytyserät	-20,9	-5,0	0,2	-2,8	-1,9
Konserni yhteensä, IFRS	40,4	7,7	-21,6	7,7	47,8

VARAT	9/2012	9/2011	12/2011
Milj. euroa			
Kansainväliset toiminnot	417,1	354,2	304,0
Talonrakentaminen	298,0	337,4	418,1
Infrarakentaminen	152,9	216,5	158,8
Talotekniikka	28,4	35,5	35,2
Muut toiminnot	36,6	47,5	50,8
Segmentit yhteensä	993,1	991,1	966,9
Segmenteille kohdistamattomat varat			
ja konsernieliminoinnit yhteensä	446,2	684,8	275,9
Konserni yhteensä, IFRS	1 439,3	1 675,9	1 242,8

8) TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUVUT	9/2012	9/2011	12/2011
Oman pääoman liukuva 12 kk:n tuotto, % ¹⁾	8,7	9,9	10,5
Sijoitetun pääoman liukuva 12 kk:n tuotto, % ¹⁾	8,9	9,2	10,8
Liikevoitto-%	1,7	2,3	2,0
Omavaraisuusaste, %	35,2	23,3	30,8
Gearing, %	62,1	104,0	114,5
Korollinen nettovelka, milj. euroa	276,2	363,0	401,2
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa (sis. leasingostot)	42,6	62,2	84,0
Tilaukanta, milj. euroa	1 659,1	1 485,4	1 400,4
- josta Suomen ulkopuolisen liiketoiminnan osuus, milj. euroa	589,1	527,2	482,5
Henkilöstö keskimäärin	8 370	8 436	8 421
Henkilöstö kauden lopussa	9 150	9 121	7 929
Liikevaihto milj. euroa	1 599,0	1 548,7	2 183,9

1) Sisältää lopetettujen toimintojen tulosvaikutuksen

9) OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUVUT	9/2012	9/2011	12/2011
Tulos/osake laimentamaton ja laimennettu, euroa	1,76	1,80	1,77
Oma pääoma/osake, euroa	22,61	17,69	17,75
Osinko/osake, euroa			0,50
Osinko/tulos, %			28,3
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	318,3	396,8	367,8
Kurssi kauden lopussa, euroa	16,20	20,20	18,72
Vaihto kaudella, 1000 kpl	690	3 125	3 367
Osakkeiden lukumäärä yhteensä	19 650 176	19 644 764	19 644 764
Omien osakkeiden lukumäärä	509		
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo	19 648 609	19 644 764	19 644 764
Laimennusvaikutuksella oikaistu ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo	19 725 220	19 644 764	19 644 764

10) LOPETETUT TOIMINNOT

Lemminkäinen myi 28.9.2012 Lemminkäinen Rakennustuotteet Oy:n koko osakekannan, joka käsitti betoniliiketoiminnan. Kauppahinta oli 55 milj. euroa. Myynnistä yhtiö kirjasi 17,1 milj. euron myyntivoiton ennen veroja vuoden 2012 kolmannelle neljännekselle. Lisäksi konserni myi huhtikuussa 2012 infra-toimialaan kuuluneen urheilurakentamisliiketoiminnan sekä talotekniikka-toimialan Uudenkaupungin alueen talo- ja kiinteistötekniikan liiketoiminnan.

Betoniliiketoiminnan kauppaan liittyi omaisuuserää koskeva erillinen takaisinmaksusopimus, jonka seurauksena omaisuuserän omistusoikeus ei siirtynyt eikä myyntivoittoa siltä osin tuloutettu. Kyseinen omaisuuserä kirjattiin hankintamenoa alempaan alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Omaisuuserän kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon erosta yhtiö kirjasi tulosvaikutteisesti laskennallisen verosaamisen.

Vuonna 2012 myytyjen yksiköiden toiminnan tulos ja luovutusvoiton vaikutus esitetään alla olevassa taulukossa.

Milj. euroa	1-9/2012	1-9/2011	1-12/2011
Myytyjen liiketoimintojen tulos			
Tuotot	55,1	66,4	90,2
Kulut	47,8	58,4	80,7
Tulos ennen veroja	7,3	8,0	9,6
Verot	-1,6	-2,1	-2,4
Tilikauden tulos	5,7	5,9	7,2
Voitto luovutuksista ennen veroja	16,9		
Verot	0,9		
Luovutusvoitto verojen jälkeen	17,8		
Tulos lopetetuista toiminnoista	23,5	5,9	7,2

Konserni myi tammikuussa 2011 kattoliiketoiminnan. Myydyn yksikön toiminnan tuloksen ja luovutusvoiton vaikutus esitetään alla olevassa taulukossa.

Milj. euroa	1-9/2011	1-12/2011
Myytyjen liiketoimintojen tulos		
Tuotot	3,8	3,8
Kulut	5,7	5,7
Tulos ennen veroja	-1,9	-1,9
Verot	0,5	0,5
Tilikauden tulos	-1,4	-1,4
Voitto luovutuksesta ennen veroja	17,1	17,1
Verot	-4,4	-4,4
Luovutusvoitto verojen jälkeen	12,7	12,7
Tulos lopetetuista toiminnoista	11,3	11,3

11) KONSERNIN ANTAMAT VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

Milj. euroa	9/2012	9/2011	12/2011
Vakuudet omista sitoumuksista			
Pantatut arvopaperit	0,0	0,0	0,0
Talletukset			
Yhteensä	0,0	0,0	0,0
Takaukset			
Osakkuusyritysten puolesta	20,3	20,3	20,3
Muiden puolesta	13,3	21,0	18,9
Yhteensä	33,7	41,3	39,2

Pantatut arvopaperit			
Muiden puolesta	0,1	0,0	0,1
Peruuttamattomien vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat			
Vuoden tai sitä lyhyemmän ajan kuluessa	15,2	14,2	13,0
Yli yhden, mutta enintään viiden vuoden kuluessa	31,6	27,8	30,8
Yli viiden vuoden kuluessa	11,2	14,5	13,4
Yhteensä	58,0	56,5	57,2
Investointien ostositoumukset	9,2	8,7	7,2
Johdannais sopimukset			
Valuuttatermiinit			
Nimellisarvo	62,0	82,1	71,0
Käypä arvo	0,0	1,5	-0,8
Koronvaihtosopimukset			
Nimellisarvo	27,2	41,5	35,7
Käypä arvo	-1,1	-1,9	-1,6
Hyödykejohdannaiset			
Määrä, Mt	47 850	16 750	7 600
Nimellisarvo	22,2	7,4	3,5
Käypä arvo	0,1	0,7	0,2
Sopimusten käypä arvo on tilinpäätöspäivän markkinahinnan perusteella laskettu voitto tai tappio sopimuksen sulkemisesta.			

12) OIKEUDENKÄYNNIT

Korkein hallinto-oikeus (KHO) määräsi vuonna 2009 kotimaisille asfalttialan yrityksille kilpailunlainsäädännön rikkomuksista seuraamusmaksun.

Käräjäoikeudessa oli syyskuun 2012 lopussa vireillä yhteensä 40 kunnan ja yksi Suomen valtion (Liikennevirasto) Lemminkäistä ja muita asfalttialan yhtiöitä vastaan nostamat vahingonkorvauskanteet. Kantajat katsovat, että kilpailunrajoituksilla on aiheutettu niille vahinkoa. Lemminkäistä vastaan esitettyjen kannevaatimusten pääomamäärä on tällä hetkellä yhteensä noin 123 milj. euroa. Kanteissa esitetyt vaatimukset ovat määriltään ja perusteiltaan toisistaan poikkeavia.

KHO:n vuonna 2009 antama päätös ei merkitse sellaisenaan, että Lemminkäinen tai jotkin muut asfalttialan yhtiöt olisivat aiheuttaneet asfalttiurakoiden tilaajille vahinkoa. Päätös ei koske niitä yksittäisiä urakkasopimuksia, joihin kantajat ovat ilmoittaneet vetoavansa vaatimustensa tueksi. Päätös ei koske myöskään

yksittäisten urakoiden hinnoittelua, eikä KHO ole tutkinut väitettä, jonka mukaan urakoissa olisi peritty markkinahinnasta poikkeavaa ns. ylihintaa.

Lähtökohtaisesti Lemminkäinen pitää vahingonkorvauskanteita perusteettomina. Kanteet käsitellään käräjäoikeuden määräämässä järjestyksessä ja aikataulussa. Oikeudenkäyntien pääkäsittelyt alkoivat syyskuussa 2012, ja niiden on alustavasti suunniteltu jatkuvan huhtikuulle 2013 asti. Päätösten antamisajankohdat eivät vielä ole tiedossa.

Käräjäoikeudessa vireillä olevista kuntien ja Liikenneviraston kanteista ja niiden sisältämistä vaatimuksista ei ole tehty varauksia.

Lemminkäinen tiedottaa asiasta myös jatkossa osavuosikatsausten yhteydessä tai tarvittaessa erikseen.